

Pavlus'tan EFESLİLER'E MEKTUP

1Bölüm

¹ Tanrı'nın isteğiyle Mesih İsa'nın elçisi atanan ben Pavlus'tan Efes'te*fx* bulunan kutsallara, Mesih İsa'ya ait olan sadıklara selam! ² Babamız Tanrı'dan ve Rab İsa Mesih'ten sizlere lütuf ve esenlik olsun.

Mesih'te Sahip Olduğumuz Ayrıcalıklar

³ Bizi Mesih'te her ruhsal kutsamayla göksel yerlerde kutsamış olan Rabbimiz İsa Mesih'in Babası Tanrı'ya övgüler olsun. ⁴ O kendi önünde sevgide kutsal ve kusursuz olmamız için dünyanın kuruluşundan önce bizi Mesih'te seçti. ⁵ Kendi isteği ve iyi amacı uyarınca İsa Mesih aracılığıyla kendisine oğullar olalım diye bizi önceden belirledi.*fx* ⁶ Öyle ki, sevgili Oğlu'nda*fx* bize bağışladığı yüce lütfu övülsün. ⁷ ⁸ Tam bir bilgelik ve anlayışla üzerimize yağdırdığı lütfunun zenginliği sayesinde Mesih'in kanı aracılığıyla Mesih'te kurtuluşa, suçlarımızın bağışlanmasına kavuştuk.

⁹ Tanrı sır olan isteğini, Mesih'te edindiği iyi amaç uyarınca bize açıkladı. ¹⁰ Zaman dolunca gerçekleştireceği bu tasarıya göre, yerdeki ve gökteki her şeyi Mesih'te birleştirecek. ¹¹ Her şeyi kendi isteği doğrultusunda düzenleyen Tanrı'nın amacı uyarınca önceden belirlenip Mesih'te seçildik*fx*. ¹² Öyle ki, Mesih'e ilk umut bağlayan bizler, O'nun yüceliğinin övülmesi için yaşayalım. ¹³ Gerçeğin bildirisini, kurtuluşunuzun Müjdesi'ni duyup O'na iman ettiğinizde, siz de vaat edilen Kutsal Ruh'la O'nda mühürlendiniz. ¹⁴ Ruh, Tanrı'nın yüceliğinin övülmesi için Tanrı'ya ait olanların kurtuluşuna dek mirasımızın güvencesidir.

Pavlus'un İmanlılar için Duası

¹⁵⁻¹⁶ Bunun için, Rab İsa'ya iman ettiğinizi ve bütün kutsalları sevdiğinizi duyduğumdan beri ben de sizin için sürekli şükrediyor, sizi dualarımda hep anıyorum. ¹⁷ Rabbimiz İsa Mesih'in Tanrısı, yüce Baba, kendisini tanımanız için size bilgelik ve vahiy ruhunu versin diye dua ediyorum. ¹⁸⁻²⁰ O'nun çağrısından doğan umudu, kutsallara verdiği mirasın*fx* yüce zenginliğini ve iman eden bizler için etkin olan kudretinin aşkın büyüklüğünü anlamanız için, yüreklerinizin gözleri aydınlansın diye dua ediyorum. Bu kudret, Tanrı'nın, Mesih'i ölümden diriltirken ve göksel yerlerde sağında otururken O'nda sergilediği üstün güçle aynı etkinliktedir. ²¹ Tanrı O'nu bütün yönetimlerin, hükümlerinin, güç ve egemenliklerin, yalnız bu çağda değil, gelecek çağda da anılacak bütün adların çok üstüne çıkardı. ²² Her şeyi ayakları altına sererek O'na bağımlı kıldı. O'nu her şeyin üzerinde baş olmak üzere kiliseye*fx* verdi. ²³ Kilise O'nun bedenidir, her yönden her şeyi dolduranın doluluğudur.

2Bölüm

Ölümden Yaşama Geçtik

¹⁻² Sizler bir zamanlar içinde yaşadığınız suçlardan ve günahlardan ötürü ölüydünüz. Bu dünyanın gidişine ve havadaki hükümlerinin egemenine*fx*, yani söz dinlemeyen insanlarda şimdi etkin olan ruha uymaktaydınız. ³ Bir zamanlar hepimiz böyle insanların arasında, benliğin ve aklın isteklerini yerine getirerek benliğimizin tutkularına göre yaşıyorduk. Doğal olarak ötekiler gibi biz de gazap çocuklarıydık*fx*. ⁴⁻⁵ Ama merhameti bol olan Tanrı bizi çok sevdiği için, suçlarımızdan ötürü ölü olduğumuz halde, bizi Mesih'le birlikte yaşama kavuşturdu. O'nun lütfuyla kurtuldunuz. ⁶ Tanrı bizi Mesih İsa'da, Mesih'le birlikte diriltilip göksel yerlerde oturttu. ⁷ Bunu, Mesih İsa'da bize gösterdiği iyilikle, lütfunun sonsuz zenginliğini gelecek çağlarda sergilemek için yaptı. ⁸ İman yoluyla, lütufla

kurtuldunuz. Bu sizin başarınız değil, Tanrı'nın armağanıdır. ⁹ Kimsenin övünmemesi için iyi işlerin ödülü değildir. ¹⁰ Çünkü biz Tanrı'nın yapıtımız, O'nun önceden hazırladığı iyi işleri yapmak üzere Mesih İsa'da yaratıldık.

Tanrı'nın Yeni Topluluğu

¹¹ Bunun için, öteki uluslardan* doğan sizler bir zamanlar ne olduğunuzu anımsayın: Bedende elle yapılmış sünnete sahip olup <<sünnetli>> diye anılanların <<sünnetsiz>> dedikleri sizler, ¹² o zaman Mesih'siz, İsrail'de vatandaşlıktan yoksun, vaade dayanan antlaşmalara yabancı, dünyada umutsuz ve tanrısızdınız. ¹³ Ama bir zamanlar uzak olan sizler, şimdi Mesih İsa'da Mesih'in kanı sayesinde yakın kıldınız. ¹⁴⁻¹⁶ Çünkü Mesih'in kendisi barışımızdır. Kutsal Yasa'yı*, buyrukları ve kurallarıyla birlikte etkisiz kılarak iki topluluğu birleştirdi, aradaki engel duvarını, yani düşmanlığı kendi bedeninde yıktı. Amacı bu iki topluluktan kendisinde yeni bir insan yaratarak esenliği sağlamak, düşmanlığı çarmıhta öldürmek ve çarmıh aracılığıyla bir bedende iki topluluğu Tanrı'yla barıştırmaktı. ¹⁷ O gelip hem uzakta olan sizlere hem de yakındakilere esenliği müjdeledi. ¹⁸ O'nun aracılığıyla hepimiz tek Ruh'ta Baba'nın huzuruna çıkabiliriz.

¹⁹ Böylece artık yabancı ve garip değil, kutsallarla birlikte yurttaş ve Tanrı'nın ev halkısınız. ²⁰ Elçilerle peygamberlerden oluşan temel üzerine inşa edildiniz. Köşe taşı Mesih İsa'nın kendisidir. ²¹ Bütün yapı Rab'be ait kutsal bir tapınak olmak üzere O'nda kenetlenip yükseliyor. ²² Siz de Ruh aracılığıyla Tanrı'nın konutu olmak üzere hep birlikte Mesih'te inşa ediliyorsunuz.

3Bölüm

Pavlus'a Açıklanan Sır

¹ Bu nedenledir ki, ben Pavlus siz uluslar uğruna Mesih İsa'nın tutuklusuydum. ² Tanrı'nın bana bağışladığı lütfu size ulaştırmakla görevlendirildiğimi duymuşsunuzdur. ³ Yukarıda kısaca değindiğim gibi Tanrı, sır olan tasarısını bana vahiy yoluyla bildirdi. ⁴ Bu mektubu okuduğunuzda Mesih sırrını nasıl kavradığımı anlayabilirsiniz. ⁵ Bu sır önceki kuşaklara açıkça bildirilmemişti. Şimdiyse Mesih'in kutsal elçilerine ve peygamberlerine Ruh aracılığıyla açıklanmış bulunuyor. ⁶ Şöyle ki, öteki uluslar* da mirasa ortak, aynı beden üyeleridir ve Müjde aracılığıyla Mesih İsa'da vaade ortaktır.

⁷ Tanrı'nın etkin gücüyle bana verilen lütfu armağanı uyarınca bu Müjde'yi yaymakla görevlendirildim. ⁸⁻⁹ Bütün kutsalların en değersiziydim. Yine de Mesih'in akıl ermez zenginliğini uluslara müjdeleme ve her şeyi yaratan Tanrı'da öncesizlikten beri gizli tutulan sırrın nasıl düzenlendiğini bütün insanlara açıklama ayrıcalığı bana verildi. ¹⁰ Öyle ki, Tanrı'nın çok yönlü bilgeliği, kilise* aracılığıyla göksel yerlerdeki yönetimlere ve hükümlüklere*fx* şimdiki dönemde bildirilsin. ¹¹ Bu, Tanrı'nın başlangıçtan beri tasarladığı ve Rabbimiz Mesih İsa'da yerine getirdiği amaca uygundu. ¹² Mesih'te ve Mesih'e olan imanımızla Tanrı'ya cesaret ve güvenle yaklaşabiliriz. ¹³ Bu nedenle, uğrunaza çektiğim sıkıntılar karşısında yılmamanızı rica ediyorum. Bunlar size yücelik kazandırır.

Mesih'in Sevgisini Anlamak

¹⁴⁻¹⁵ Bunun için, yerde ve gökte her ailenin adını kendisinden aldığı Baba'nın önünde diz çökerim. ¹⁶⁻¹⁹ Baba'nın kendi yüceliğinin zenginliği uyarınca Ruh'uyla sizi iç varlığınızda kudretle güçlendirmesini ve Mesih'in iman yoluyla yüreklerinizde yaşamasını dilerim. Öyle ki, Tanrı'nın bütün doluluğuyla dolmanız için, sevgide köklenmiş ve temellenmiş olarak bütün kutsallarla birlikte Mesih'in sevgisinin ne denli geniş ve uzun, yüksek ve derin olduğunu anlamaya, bilgiyi çok aşan bu sevgiyi kavramaya gücünüz yetsin.

²⁰ Tanrı, bizde etkin olan kudretiyle, dilediğimiz ya da düşündüğümüz her şeyden çok daha fazlasını yapabilecek güçtedir. ²¹ Kilisede* ve Mesih İsa'da bütün kuşaklar boyunca sonsuzlara dek O'na yücelik olsun! Amin.

4Bölüm

Bedenin Birliği

¹ Bu nedenle, Rab'bin uğruna tutuklu olan ben, aldığınız çağrıya yaraşır biçimde yaşamanızı rica ederim. ² Her bakımdan alçakgönüllü, yumuşak huylu, sabırlı olun. Birbirinize sevgiyle, hoşgörüyle davranın. ³ Ruh'un birliğini esenlik bağıyla korumaya gayret edin. ⁴⁻⁶ Çağrınızdan doğan tek bir umuda çağrıldığınız gibi, beden bir, Ruh bir, Rab bir, iman bir, vaftiz* bir, her şeyden üstün, her şeyle ve her şeyde olan herkesin Tanrısı ve Babası birdir.

⁷ Ama lütuf her birimize Mesih'in armağanı ölçüsünde bağışlandı. ⁸ Bunun için Kutsal Yazı şöyle der:

<<Yükseğe çıktı ve tutsakları peşine taktı,
İnsanlara armağanlar verdi.>>

⁹ Şimdi bu <<çıkıttı>> sözcüğü, Mesih önce aşağılara, yeryüzüne*fx* indi demek değil de nedir? ¹⁰ İnen de O'dur, her şeyi doldurmak üzere bütün göklerin çok üstüne çıkan da O'dur. ¹¹ Kendisi kimini elçi, kimini peygamber, kimini müjdeci, kimini önder*fx* ve öğretmen atadı. ¹² Öyle ki, kutsallar hizmet görevini yapmak ve Mesih'in bedenini geliştirmek üzere donatılsın. ¹³ Sonunda hepimiz imanda ve Tanrı Oğlu'nu tanımada birliğe, yetkinliğe, Mesih doluluğundaki olgunluk düzeyine erişeceğiz. ¹⁴ Böylece artık insanların kurnazlığıyla, aldatıcı düzenler kurmaktaki becerileriyle, her öğretinin rüzgarıyla çalkalanıp öteye beriye sürüklenen çocuklar olmayacağız. ¹⁵ Tersine, sevgiyle gerçeğe uyarak bedenın başı olan Mesih'e doğru her yönden büyüyeceğiz. ¹⁶ O'nun önderliğinde bütün beden, her eklemın yardımıyla kenetlenip kaynaşmış olarak her üyesinin düzenli işleyişiyle büyüüp sevgide gelişiyor.

Eski ve Yeni Yaşam

¹⁷ Bunun için şunu söylüyor ve Rab adına sizi uyarıyorum: Artık öteki uluslar* gibi boş düşüncelerle yaşamayın. ¹⁸ Onların zihinleri karardı. Bilgisizlikleri ve yüreklerinin duygusuzluğu yüzünden Tanrı'nın yaşamına yabancılaştılar. ¹⁹ Bütün duyarlılıklarını yitirip açgözlülükle her türlü pisliği yapmak üzere kendilerini sefahate verdiler. ²⁰ Ama siz Mesih'i böyle öğrenmediniz. ²¹ Kuşkusuz İsa'nın sesini duydunuz, O'ndaki gerçeğe uygun olarak O'nun yolunda eğitildiniz. ²²⁻²³ Önceki yaşayışınıza ait olup aldatıcı tutkularla yozlaşan eski yaradılışı üzerinizden sıyrıp atmayı, düşüncede ve ruhta yenilenmeyi, ²⁴ gerçek doğruluk ve kutsallıkta Tanrı'ya benzer yaratılan yeni yaradılışı giyinmeyi öğrendiniz.

²⁵ Bunun için yalanı üzerinizden sıyrıp atarak her biriniz komşusuna gerçeği söylesin. Çünkü hepimiz aynı bedenın üyeleriyiz. ²⁶ Öfkelenin, ama günah işlemeyin. Öfkenizin üzerine güneş batmasın. ²⁷ İblis'e de fırsat vermeyin. ²⁸ Hırsızlık eden artık hırsızlık etmesin. Tersine, kendi elleriyle iyi olanı yaparak emek versin; böylece ihtiyacı olanla paylaşacak bir şeyi olsun.

²⁹ Ağzınızdan hiç kötü söz çıkmasın. İşitenler yararlansın diye, ihtiyaca göre, başkalarının gelişmesine yarayacak olanı söyleyin. ³⁰ Tanrı'nın Kutsal Ruhunu kederlendirmeyin. Kurtuluş günü için o Ruh'la mühürlendiniz. ³¹ Her kötü niyetle birlikte her türlü kin, öfke, kızgınlık, bağırışma ve iftira sizden uzak olsun.

³² Birbirinize karşı iyi yürekli, şefkatli olun. Tanrı sizi Mesih'te bağışladığı gibi, siz de birbirinizi bağışlayın.

5Bölüm

¹ Bunun için, sevgili çocukları olarak Tanrı'yı örnek alın. ² Mesih bizi nasıl sevdiyse ve bizim için kendisini güzel kokulu bir sunu ve kurban olarak nasıl Tanrı'ya sunduysa, siz de öylece sevgi yolunda yürüyün.

³ Aranızda fuhuş, pislik ya da açgözlülük anılmasın bile. Kutsallara yaraşmaz bu. ⁴ Aranızda açık saçıklık, budalaca konuşmalar, bayağı şakalar da olmasın. Bunlar size yakışmaz. Bunun yerine şükredin. ⁵ Şunu kesinlikle bilin ki, fuhuş yapanın, pisliğe düşkün olanın ya da putperest demek olan açgözlü kişinin, Mesih'in ve Tanrı'nın Egemenliği'nde mirası yoktur. ⁶ Hiç kimse sizi boş sözlerle aldatmasın. Bu şeylerden ötürü Tanrı'nın gazabı söz dinlemeyenlerin üzerine gelir. ⁷ Onun için böyleleriyle oturup kalkmayın.

Işıқта Yürüyün!

⁸ Bir zamanlar karanlıktınız, ama şimdi Rab'de ışıksınız. Işık çocukları olarak yaşayın. ⁹ Çünkü ışığın meyvesi her iyilikte, doğrulukta ve gerçekte görülür. ¹⁰ Rab'bi neyin hoşnut ettiğini ayırt edin. ¹¹ Karanlığın meyvesiz işlerine katılmayın. Tersine, onları açığa çıkarın. ¹² Karanlıktakilerin gizlice yaptıklarından söz etmek bile ayıptır. ¹³ Işığın açığa vurduğu her şey görünür. ¹⁴ Çünkü görünen her şey ışıktır. Bunun için şöyle deniyor:

<<Uyan, ey uyuyan! Ölümünden diril!
Mesih sana ışık saçacak.>>

¹⁵ Öyleyse nasıl yaşadığınıza çok dikkat edin. Bilgelikten yoksun olanlar gibi değil, bilgeler gibi yaşayın. ¹⁶ Fırsatı değerlendirin. Çünkü yaşadığımız günler kötüdür. ¹⁷ Bunun için akılsız olmayın, Rab'bin isteğinin ne olduğunu anlayın.

¹⁸ Şarapla sarhoş olmayın, bu sizi sefahate götürür. Bunun yerine Ruh'la dolun: ¹⁹ Birbirinize mezmurlar, ilahiler, ruhsal ezgiler söyleyin; yürekten Rab'be ezgiler, mezmurlar okuyun; ²⁰ durmadan, her şey için Rabbimiz İsa Mesih'in adıyla Baba Tanrı'ya şükredin; ²¹ Mesih'e duyduğunuz saygıdan ötürü birbirinize bağımlı olun.

Karı Koca İlişkileri

²² Ey kadınlar, Rab'be bağımlı olduğunuz gibi, kocalarınıza bağımlı olun. ²³ Çünkü Mesih bedeninin kurtarıcısı olarak kilisenin* başı olduğu gibi, erkek de kadının başıdır. ²⁴ Kilise Mesih'e bağımlı olduğu gibi, kadınlar da her durumda kocalarına bağımlı olsunlar.

²⁵ Ey kocalar, Mesih kiliseyi nasıl sevip onun uğruna kendini feda ettiyse, siz de karılarınızı öyle sevin. ²⁶ Mesih kiliseyi suyla yıkayıp tanrısal sözle temizleyerek kutsal kılmak için kendini feda etti. ²⁷ Öyle ki, kiliseyi üzerinde leke, buruşukluk ya da buna benzer bir şey olmadan, görkemli biçimde kendine sunabilsin. Amacı kilisenin kutsal ve kusursuz olmasıdır. ²⁸ Aynı biçimde kocalar da karılarını kendi bedenleri gibi sevmelidir. Karısını seven kendini sever. ²⁹ Hiç kimse hiçbir zaman kendi bedeninden nefret etmemiştir. Tersine, onu besler ve kayırır; tıpkı Mesih'in kiliseyi besleyip kayırdığı gibi. ³⁰ Çünkü bizler O'nun bedeninin üyeleriyiz. ³¹ <<Bunun için adam annesini babasını bırakıp karısına bağlanacak, ikisi tek beden olacak.>> ³² Bu sır büyüktür; ben bunu Mesih ve kiliseyle ilgili olarak söylüyorum. ³³ Size gelince, her biriniz karısını kendisi gibi sevsin. Kadın da kocasına saygı göstersiz.

6Bölüm

Aile İlişkileri

¹ Ey çocuklar, Rab yolunda anne babanızın sözünü dinleyin. Çünkü doğrusu budur. ²⁻³ <<İyilik bulmak, yeryüzünde uzun ömürlü olmak için annene babana saygı

göstereceksin.>> Vaat içeren ilk buyruk budur.

⁴ Ey babalar, siz de çocuklarınızın öfkesini uyandırmayın. Onları Rab'bin terbiye ve öğüdüyle büyütün.

Köle Efendi İlişkileri

⁵ Ey köleler, dünyadaki efendilerinizin sözünü Mesih'in sözünü dinler gibi saygı ve korkuyla, saf yürekle dinleyin. ⁶ Bunu, yalnız insanları hoşnut etmek isteyenler gibi göze hoş görünmek için yapmayın. Mesih'in kulları olarak Tanrı'nın isteğini candan yerine getirin. ⁷ İnsanlara değil, Rab'be hizmet eder gibi gönülden hizmet edin.

⁸ Çünkü ister köle ister özgür olsun, herkesin yaptığı her iyiliğin karşılığını Rab'den alacağını biliyorsunuz.

⁹ Ey efendiler, siz de kölelerinize aynı biçimde davranın. Artık onları tehdit etmeyin. Onların da sizin de Efendiniz'in göklerde olduğunu ve insanlar arasında ayırım yapmadığını biliyorsunuz.

Tanrı'nın Sağladığı Ruhsal Silahlar

¹⁰ Son olarak Rab'de, O'nun üstün gücüyle güçlenin. ¹¹ İblis'in hilelerine karşı durabilmek için Tanrı'nın sağladığı bütün silahları kuşanın. ¹² Çünkü savaşımız insanlara*fx* karşı değil, yönetimlere, hükümranlıklara, bu karanlık dünyanın güçlerine, kötülüğün göksel yerlerdeki ruhsal ordularına karşıdır*fx*. ¹³ Bu nedenle, kötü günde dayanabilmek, gerekli her şeyi yaptıktan sonra yerinizde durabilmek için Tanrı'nın bütün silahlarını kuşanın.

¹⁴⁻¹⁵ Böylece, belinizi gerçekle kuşatmış, göğsünüze doğruluk zırhını takmış ve ayaklarınıza esenlik Müjdesi'ni yayma hazırlığını giymiş olarak yerinizde durun.

¹⁶ Bunların hepsine ek olarak, Şeytan'ın*fx* bütün ateşli oklarını söndürebileceğiniz iman kalkanını alın. ¹⁷ Kurtuluş miğferini ve Ruh'un kılıcını, yani Tanrı sözünü alın.

¹⁸ Her türlü dua ve yalvarışla, her zaman Ruh'un yönetiminde dua edin. Bu amaçla, bütün kutsallar için yalvarışta bulunarak tam bir adanmışlıkla uyanık durun. ¹⁹ Ağzımı her açtığımda bana gerekli söz verilsin diye benim için de dua edin; öyle ki, Müjde'nin sırrını cesaretle bildirebileyim. ²⁰ Uğruna zincire vurulmuş durumda elçilik ettiğim Müjde'yi gerektiği gibi cesaretle duyurabilmem için dua edin.

Son Selamlar

²¹ Nasıl olduğumu, ne yaptığımı sizin de bilmeniz için sevgili kardeşimiz, Rab'bin güvenilir hizmetkârı Tihikos size her şeyi bildirecektir. ²² Kendisini bu amaçla, durumumuzu iletmesi ve yüreklerinize cesaret vermesi için size gönderiyorum.

²³ Baba Tanrı'dan ve Rab İsa Mesih'ten kardeşlere imanla birlikte esenlik ve sevgi diliyorum. ²⁴ Tanrı'nın lütfu Rabbimiz İsa Mesih'i ölümsüz sevgiyle sevenlerin hepsiyle birlikte olsun.

EFE Dipnotlar: 1:1 <<Efes'te>> sözcüğü bazı Grekçe elyazmalarında yoktur. 1:4-5 <<Sevgide kutsal ve kusursuz olmamız için dünyanın kuruluşundan önce bizi Mesih'te seçti. Kendi isteği ve iyi amacı uyarınca İsa Mesih aracılığıyla kendisine oğullar olalım diye bizi önceden belirledi>> ya da <<Kutsal ve kusursuz olmamız için dünyanın kuruluşundan önce bizi Mesih'te seçti. Kendi isteği ve iyi amacı uyarınca İsa Mesih aracılığıyla kendisine oğullar olalım diye bizi sevgiyle önceden belirledi>>. 1:6 <<Sevgili Oğlu'nda>>: Grekçe <<Sevgili'de>>, yani İsa Mesih'te. 1:11 <<Seçildik>> ya da <<Mirasçı atandık>>. 1:18-20 <<Kutsallara verdiği mirasın>> ya da <<Kutsallardan oluşan mirasının>>. 2:1-2 <<Havadaki hükümranlığın egemeni>>: Şeytan. 2:3 <<Gazap çocukları>>: Tanrı'nın öfkesine uğrayanlar. 3:10 <<Göksel yerlerdeki yönetimler ve hükümranlıklar>>: Şeytan'a hizmet eden ruhsal varlıklardan (örneğin cinlerden) oluşan yönetimler ve hükümranlıklar. 4:9 <<Aşağılara, yeryüzüne>> ya da <<Dünyanın aşağı kısımlarına>>. 4:11 <<Önder>>: Grekçe <<Çoban>>. 6:12 <<İnsanlara>>: Grekçe <<Et ve kana>>. 6:12 Sözkonusu yönetimler vb., cinler ve Şeytan'a hizmet eden öbür kötü güçlerdir. 6:16 <<Şeytan'ın>>: Grekçe <<Kötü olanın>>.